

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn.: KO-08678/2014-ERU
Č. j.: 08678-3/2014-ERU

V Jihlavě dne 22. září 2014

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 150 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení vedeném pod sp. zn.: KO-08679/2014-ERU, s podezřelým ze spáchání správního deliktu, kterým je **společnost Pacovská stavební a obchodní společnost s.r.o., se sídlem Cetoraz 64, PSČ: 394 11, IČ: 281 33 838**, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, **společnost Pacovská stavební a obchodní společnost s.r.o., se sídlem Cetoraz 64, PSČ: 394 11, IČ: 281 33 838**, tím, že při realizaci stavby „Obchodní centrum v Pelhřimově včetně napojení na inženýrské sítě (vodovod, kanalizace, plynovod a elektřiny)“ prováděl prostřednictvím zaměstnanců zemní práce související se stavbou (SO 08 – Areálová kanalizace) v k. ú. Pelhřimov, ulice Pražské, přičemž došlo dne 27. srpna 2013 k poškození středotlakého plynovodu PE D 110 v místě křížení s nově budovanou kanalizací lžící zemního stroje při strojním výkopu pro kanalizační šachtu v bezprostřední blízkosti plynovodu, porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona, čímž **se dopustil spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, **společností Pacovská stavební a obchodní společnost s.r.o., se sídlem Cetoraz 64, PSČ: 394 11, IČ: 281 33 838**, za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14614.

III. Podle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 14614.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Příkazní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly zahájené dne 23. června 2014 u společnosti Pacovská stavební a obchodní společnost s.r.o., se sídlem Cedoraz 64, PSČ: 394 11, IČ: 281 33 838 (dále též „kontrolovaná osoba“ nebo „účastník řízení“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), za účelem kontroly dodržování § 68 odst. 3 energetického zákona. Kontrola byla vedena pod sp. zn.: 05820/2014-ERU.

Při kontrole bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba při realizaci stavby při realizaci stavby „Obchodní centrum v Pelhřimově včetně napojení na inženýrské sítě (vodovod, kanalizace, plynovod a elektřiny)“ prováděl prostřednictvím zaměstnanců zemní práce související se stavbou (SO 08 – Areálová kanalizace) v k. ú. Pelhřimov, ulice Pražské, přičemž došlo dne 27. srpna 2013 k poškození středotlakého plynovodu PE D 110 v místě křížení s nově budovanou kanalizací lžící zemního stroje při strojním výkopu pro kanalizační šachtu v bezprostřední blízkosti plynovodu. V místě předpokládaného křížení došlo k ručnímu výkopu sondy pro přesné zjištění polohy plynárenského zařízení a plynovod byl obnažen. Poškozením plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu a úniku plynu z poškozeného zařízení. Při následné opravě plynárenského zařízení byla dodávka plynu přerušena třem odběratelům. Náklady spojené s opravou plynovodu nebyly provozovatelem plynárenského zařízení kontrolované osobě vyčísleny.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo kontrolovanou osobou bezprostředně nahlášeno společnosti E. ON Česká republika, s.r.o. spravující poškozené plynárenské zařízení, která o události ze dne 27. srpna 2013 pořídila protokol o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení.

O výsledku kontroly byl dne 31. července 2014 pořízen protokol č. K018514, který byl kontrolované osobě doručen téhož dne. Námitky vůči protokolu nebyly uplatněny.

II. Průběh příkazního řízení a zjištění stavu věci

Podle § 150 odst. 1 správního řádu povinnost v řízení z moci úřední a ve sporném řízení lze uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení. Podle obsahu podkladů shromážděných Energetickým regulačním úřadem v kontrole k této věci, má Energetický regulační úřad za to, že podmínky pro postup podle § 150 odst. 1 správního řádu jsou splněny a věc lze vyřídit vydáním příkazu o uložení pokuty, který je současně prvním úkonem v řízení.

Správní orgán převzal do správního spisu dne 22. září 2014 kontrolní spis pod č. j.: 05820/2014-ERU, o čemž vyhotovil záznam o vložení do spisu pod č. j.: 08678-2/2014-ERU. Správní orgán považoval skutečnosti vyplývající z kontrolního spisu za dostačující pro zjištění stavu věci ve smyslu § 150 odst. 1 správního řádu.

Městský úřad Pelhřimov, odbor výstavby, dne 31. srpna 2013 vydal stavební povolení pod č. j.: [REDAKCE], kterým povolil stavbu „Obchodní centrum v Pelhřimově včetně napojení na inženýrské sítě (vodovod, kanalizace, plynovod, elektřiny) stavebníku společnosti

Pelhřimov Property Development, a.s. Hlavním dodavatelem stavby byla společnost AGILE spol. s r.o. Součástí rozhodnutí bylo stanovení podmínek pro realizaci stavby, když stavební úřad odkázal na podmínky stanovené společností E.ON Česká republika, s.r.o. ze dne 25. března 2011 a 29. srpna 2011 pro provádění stavby, kterou je dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení.

Dotčení ochranného pásma plynárenského zařízení byla osobám zajišťujícím realizaci stavby dále známa z vyjádření o existenci plynárenského zařízení provozovaného společností E.ON Česká republika, s.r.o. a podmínkách práce v jeho blízkosti ze dne 3. března 2013.

Na základě objednávky číslo [REDAKCE] ze dne 7. srpna 2013 společnosti AGILE spol. s r.o. účastník řízení vykonával zemní práce související s realizací povolené stavby obchodního centra v Pelhřimově.

Na základě požadavku účastníka řízení bylo dne 9. srpna 2013 provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu – viz protokol ze dne 9. srpna 2013 o vytyčení. Podle obsahu protokolu byl účastník řízení s vytyčením plynárenského zařízení seznámen.

Přestože účastník řízení znal podmínky stanovené pro výkon stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebo je s ohledem na shromážděné podklady měl znát, došlo dne 27. srpna 2013 při realizaci stavby „Obchodní centrum v Pelhřimově včetně napojení na inženýrské sítě (vodovod, kanalizace, plynovod a elektřiny)“ při provádění zemních prací související se stavbou (SO 08 – Areálová kanalizace) v k. ú. Pelhřimov, ulice Pražské, k poškození středotlakého plynovodu PE D 110 v místě křížení s nově budovanou kanalizací lžící zemního stroje při strojním výkopu pro kanalizační šachtu v bezprostřední blízkosti plynovodu. V místě předpokládaného křížení došlo k ručnímu výkopu sondy pro přesné zjištění polohy plynárenského zařízení a plynovod byl obnažen. Poškozením plynárenského zařízení nedošlo k přerušení dodávky zemního plynu a úniku plynu z poškozeného zařízení. Při následné opravě plynárenského zařízení byla dodávka plynu přerušena třem odběratelům. Náklady spojené s opravou plynovodu nebyly provozovatelem plynárenského zařízení kontrolované osobě vyčísleny.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8 až 10 nebo § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob provádějících práce v ochranném pásmu počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na § 68 odst. 3 větu druhou

energetického zákona, poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, který prostřednictvím zaměstnanců prováděl dne 27. srpna 2013 zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Podle zjištěného stavu věci bylo plynárenské zařízení poškozeno zemním strojem, když plynárenské zařízení bylo obnaženo v místě křížení kanalizace s plynovodem. Účastník řízení postupoval v souladu s podmínkami stanovenými pro práci v ochranném pásmu, když zjišťoval polohu plynárenského zařízení pomocí sondy prováděné ručním způsobem. Lze proto hovořit o tom, že účastník řízení činil vše pro to, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo. Nicméně v dalším postupu zemních prací postupoval neopatrně, což vedlo ke vzniku poškození. Tato okolnost vzniku poškození sice nezbujuje účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ale významným způsobem ovlivňuje závažnost jednání účastníka řízení a výši uložené pokuty.

Důsledkem poškození plynovodního zařízení nebyl podle provozovatele distribuční soustavy únik zemního plynu. Dodávka plynu nebyla v důsledku poškození přerušena. O způsobu a rozsahu poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení vypovídá zápis o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení. Tyto okolnosti budou mít rovněž význam pro posouzení závažnosti a stanovení výše pokuty.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Ze stanovisek společnosti E.ON Česká republika, s.r.o. vyplývá, že stavebními pracemi bude dotčeno ochranné pásmo plynárenského zařízení a je nezbytné dodržovat stanovené podmínky, kterými byl souhlas se stavbou podmíněn. Podle obsahu stanoviska se jedná o písemný souhlas se stavební činností udělený podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona provozovatelem distribuční soustavy. Z obsahu tohoto stanoviska je zjištělé, že účastník řízení jako zhotovitel stavby byl sice zprostředkovaně, přesto jako zhotovitel díla obeznámen s tím, že stavební činnost bude probíhat s možným dotčením ochranného pásma plynárenského zařízení a je nezbytné dodržet podmínky stanovené pro stavební činnost s dotčením ochranného pásma.

Ve správním řízení bylo ovšem zjištěno, že účastník řízení stanovené podmínky pro realizaci stavební činnosti v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 4 písm. b) nerespektoval, když stavební činnost nebyla prováděna v souladu se stanovenými podmínkami. Zcela zásadní pochybení spočívalo v tom, že účastník řízení v rozporu se

stanoviskem při provádění stavební činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení neučinil taková opatření, aby k poškození plynárenského zařízení nedošlo.

Pokud bylo v řízení zjištěno, že k poškození vytyčeného plynárenského zařízení došlo v důsledku neopatrné manipulace se zemním strojem, když zařízení bylo ručně obnaženo, nezbavuje tato okolnost účastníka řízení odpovědnosti za správní delikt, protože odpovědnost právnické osoby je odpovědností objektivní, která není podmíněna zaviněním. Nicméně tato okolnost bude mít význam pro stanovení výše pokuty.

Lze proto konstatovat, že účastník svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení stavební činností v ochranném pásmu či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 27. srpna 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v k. ú. Pelhřimov, ulice Pražská, zemní práce související s realizací výstavby kanalizace, přičemž touto činností došlo k poškození STL plynovodní přípojky a tím porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokázané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým).

V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení a způsobil přerušeni dodávky 3 odběratelům v důsledku jeho opravy. V jednání účastníka lze tudíž shledat jistou společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo znaky materiální stránky správního deliktu, přestože přímým následkem správního deliktu bylo pouze místní narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy bez přerušeni dodávky zemního plynu.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by zemní práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a správní orgán přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, lze uložit podle § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správní deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení měl k dispozici pro stavební činnost v ochranném pásmu stanovisko provozovatele distribuční soustavy podle § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona, zařízení bylo vytyčeno, a k poškození plynárenského zařízení došlo v důsledku neopatrnosti obsluhy při práci se zemním strojem při hloubení kanalizační šachty. Tyto okolnosti závažnost správního deliktu významně snižují.

Při hodnocení následků správního deliktu a doby trvání správního deliktu je třeba vyjít z okolnosti, že v důsledku přímého poškození plynovodní přípojky nedošlo k úniku zemního plynu a nebyla přerušena dodávka zákazníkům. Nicméně k přerušení došlo v důsledku opravy poškozeného zařízení. Z pohledu zájmu společnosti na bezpečný a spolehlivý provoz plynárenských zařízení, je třeba konstatovat, že následky správního deliktu nebyly v tomto konkrétním případě natolik významné a závažnost spáchaného správního deliktu je z tohoto pohledu spíše nízká. Jako okolnost snižující závažnost správního deliktu je rovněž třeba vyhodnotit bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a skutečnost, že účastníkem řízení byla již uhrazena škoda způsobená provozovateli distribuční soustavy.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům

pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby podnikající ve stavebnictví uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 5 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samém dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor a to ve lhůtě 8 dnů ode dne oznámení příkazu. Odpor je třeba podat u Energetického regulačního úřadu, který příkaz vydal. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Aleš Landsmann, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly

Obdrží:

Pacovská stavební a obchodní společnost s.r.o.